

65 KIRI

EVOLUTSIOONI JUHTIMINE

ARENGULISE ainelise elu aluse — meele-eelse elu — kujundasid Füüsilised Meisterjuhid ja Seitsme Meistervaimu eluandmishoolekanne, millele aitas kaasa kohalemääratud Elukandjate aktiivne hoolekandetöö. Selle kolmekordse loovuse koordineeritud tegevuse tulemusena kujunesid organismides füüsilised tingimused meele funktsioneerimiseks — ainelised mehhanismid arukaks reageerimiseks väliskeskkonna mõjuritele ja hiljem ka sismistele stiimulitele, mille puhul mõjud saavad alguse organismi enda meelest.

² ¶ Seega on kolm selgelt eristatavat elu tekkimise ja evolutsiooni tasandit:

³ 1. füüsilise energia mõjupiirkond — meele võimekuse loomine;

⁴ 2. meeleabivaimude meelehoolekanne — tingimuste loomine vaimsete omaduste tekkimiseks;

⁵ 3. vaimu annetamine surelikule meelele, mis kulmineerub Mõttekohandaja annetamisega.

⁶ ¶ Organismi keskkonnale reageerimise mehhaanilised, mitteõpetatavad tasandid on füüsiliste juhtide valdkond. Meeleabivaimud aktiveerivad ja reguleerivad kohanduvaid ja mittemehaanilisi õpetatavaid meeletüüpe — organismi reageerimismehhanisme, mis on võimelised kogemustest õppima. Ja kui meeleabivaimud töötlevad selliselt meele potentsiaale, siis on Elukandjatel üsna vabad käed evolutsiooni-protsesside keskkonnaalaste aspektide juhtimisel koguni ajani, mil ilmub inimitahe — võime tunda Jumalat ja võtta vastu otsus teda palveldama hakata.

⁷ Orgaaniline evolutsioon asustatud maailmades on määratud Elukandjate, füüsiliste juhtide ja meeleabivaimude ühise tegevuse tulemusena. Ja seepärast ongi evolutsioon nii Urantial kui ka mujal alati sihipärane ning mitte kunagi juhuslik.

1. ELUKANDJATE ÜLESANDED

¹ Elukandjatele on antud isiksuse metamorfoosi võime, mis on olemas vaid vähestel loodud-olendite klassidel. Need kohaliku universumi Pojad on võimelised funktsioneerima kolmes erinevas olemise faasis. Tavaliselt täidavad nad oma ülesandeid keskmise faasi Poegadena, kellena nad ka luuakse. Kuid selles eksisteerimisfaasis ei saa Elukandja tegutseda elektroemilistes valdkondades füüsiliste energiatega ja aineliste osakeste kokkupanijana elusa eksistentsi üksusteks.

² Elukandjad saavad tegutseda ja tegutsevadki kolmel tasandil:

³ 1. elektrokeemia füüsiline tase;

⁴ 2. tavaline poolmorontia-eksistentsi keskfaas;

⁵ 3. kõrgem poolvaimne tase.

⁶ ¶ Kui Elukandjad valmistuvad elu istutama ning on valinud selleks sobiva koha, kutsuvad nad kokku Elukandjate muundamise komisjoni, kuhu kuuluvad peainglid. Sellesse rühma kuulub kümme erinevate isiksuste klassi, sealhulgas füüsilised juhid koos oma kaaslastega. Komisjoni eesistuja on peainglite juht, kes peab seda ametit Gabrieli korraldusel ja Päevilt Vana-de loal. Kui need olendid on õigesti ringlusesse lülitatud, võivad nad Elukandjaid selliselt muundada, et need saavad tegutseda vahetult elektrokeemia füüsilistel tasanditel.

⁷ Kui elumudelid on moodustatud ja aineeline korrastamine vajalikul viisil lõpule viidud, aktiveeruvad elu levitamises osalevad aineülesed jõud ja elu ongi tekkinud. Seejärel pöörduvad Elukandjad kohe tagasi oma isiksuse eksistentsi normaalsesse keskfaasi; selles seisundis saavad nad elusüksustega manipuleerida ja arenevate organismidega manööverdada, kuigi on jäänud ilma igasugusest võimest elusainet uuteks mudeliteks korrastada — luua.

⁸ Kui orgaaniline evolutsioon on teatava tee läbinud ja kõrgeimatel arenevatel organismidel on ilmunud inimitüüpi vaba tahe, peavad Elukandjad kas planeedilt lahkuma või andma loobumisvande; see tähendab, et nad peavad töötama, et hoiduvad igasugustest katsetest orgaanilise evolutsiooni edasist kulgu mõjutada. Ja kui need Elukandjad, kes otsustavad jääda planeedile nõu andma neile, kellele usaldatakse äsjaarenenud tahteolendite edendamise, annavad vabatahtlikult vande, kutsutakse kokku kaheteistkümneliikmeline komisjon, mida juhib Süsteemi Suverääni volitusel ja Gabrieli loal Õhtutähtede juht, ning need Elukandjad viiakse kohe isiksuse eksistentsi kolmandasse faasi — poolvaimsele olemistasemele. Mina olen tegutsenud Urantial selles kolmandas eksistentsifaasis Andoni ja Fonta ajast saadik.

⁹ Me ootame aega, mil universum võib stabiliseeruda valgusesse ja ellu — võimalikku neljandat olemisetappi, mil me oleme täiesti vaimsed. Kuid meile pole veel kunagi ilmutatud, mil viisil me selle ihaldatud kõrgema seisundi võime saavutada.

2. EVOLUTSIOONI PANORAAM

¹ Lugu inimese tõusust merevetikast maise loodu isandaks on tegelikult põnev jutustus bioloogilistest võitlustest ja meele ellujäämisest. Inimese ürgsed esivanemad olid iidsete sisemerete tohutu pikkade kaladajoonete seisvates soojaveelistes lahtedes ja laguunides merepõhjas lausa lima ja lõgana — nendessama-des vetes, kuhu Elukandjad istutasid Urantial kolm eraldi elu.

² Neis ephohhilistes muutustes, mille tulemusena tekkisid piiripealsed loomataolised organismid, osales väga vähe varast tüüpi meretaimestiku liike, mis on tänapäevani alles jäänud. Käsna on säilinud kui niisugune varane vahepealne tüüp neist organismidest, mille kaudu toimus järkjärguline üleminek taimedelt loomadele. Need varased üleminekuvormid ei olnud küll praeguste käsna-dega identsed, kuid olid nendega väga sarnased: need olid tõelised piiripealsed organismid — ei taimed ega loomad —, kuid viisid lõppkokkuvõttes tõeliste loomsete eluvormide väljakujunemiseni.

³ Bakterid, väga algelised ja lihtsad taimsed organismid, on elu koiduajast saadik väga vähe muutunud; nende parasiitlikus käitumises ilmneb isegi teatav taandareng. Ka paljud seened on arengus tagasi liikunud, sest need taimed on kaotanud võime toota klorofüllit ja muutunud suuremal või vähemal määral parasiitideks. Enamik haigusttekitavaid baktereid ja nende viiruskehi kuulub samuti sellesse taandarenenud parasiitseente rühma. Vahepealsete ajastute jooksul on kogu tohutu taimeriik arenenud samadest esivanematest, kellest põlvnevad ka bakterid.

⁴ Peagi ilmusid kõrgemat tüüpi loomariigi esindajad, ainuraksed, ning nad ilmusid *äkki*. Ja neist kaugetest aegadest pärineb vaid väheste muudatustega ka amööb, tüüpiline ainurakne loomorganism. Ta käitub tänapäeval peaaegu samamoodi kui siis, mil ta oli veel elu arengu viimane ja suurim saavutus. See pisitilluke loodud-olend ja tema ainuraksetest nõbud on loodud loomariigile sama mis bakterid taimeriigile: neis säilivad elu eristumise esimesed varased arengueta-pid ilma hilisema edasiarenguta.

⁵ Varased ainuraksed loomad ühinesid peagi kooslusteks, kõigepealt viburlastena, varsti aga hüdrade ja meduusidena. Veel hiljem arenesid välja meritähed, kiviliiliad, merisiilikud, meripurad, sadajalad, putukad, ämblikud, koorikloomad ja neile lähedased rühmad, vihmaussid ja kaanid, millele peagi järgnesid molluskid: auster, kaheksajalg ja tigu. Tekkis ja kadus

sadu liike; mainime vaid neid, mis pikas-pikas võitluses püsima jäid. Need mitte-edasiarenenud isendid koos hiljem ilmunud kalade perekonnaga esindavad tänapäeval varaseid madalamaid muutumatuid loomatüüpe, elupuu neid oksi, mis edasi ei arenenud.

⁶ ¶ Nüüd oli näitelava valmis esimeste selgroogsete, kalade ilmuniseks. Sellest kalade sugukonnast sai alguse kaks ainulaadset teisendit, konn ja salamander. Just konnaga algas loomariigis see järjest kõrgemate eristumiste seeria, mis kulmineerus lõpuks inimese endaga.

⁷ Konn on inimsoo üks varasemaid püsijäänud esivanemaid, kuid ka tema areng seiskus ning ta on tänapäeval üsnagi samasugune nagu neil kaugetel aegadel. Konn on praegu maakeral elavate varajaste inimsoo koidikurasside esivanemate ainus esindaja. Konna ja eskimote vahelistest inimsoo esivanematest pole kedagi püsima jäänud.

⁸ ¶ Konnadest arenesid roomajad, suur loomade klass, mis on peaaegu välja surnud, kuid millest tekkisid enne selle kadumist terve lindude klass ja arvukad imetajaklassid.

⁹ Kogu inimese-eelse arengu suurim hüpe oligi ilmselt roomaja arenemine linnuks. Tänapäeva linnurühmad, keda esindavad näiteks kotkad, pardid, tuvid ja jaanalinnud, põlvnevad kõik väga ammustest tohutu suurtest roomajatest.

¹⁰ Konnast arenenud roomajaid esindavad tänapäeval neli püsima jäänud alajaotust: kaks, mille areng on peatunud — maod ja sisalikud koos oma nõbude alligaatorite ja kilpkonnadega; üks osaliselt edasiarenev — linnud; ja neljas, imetajate esivanemad ning inimese otsene põlvnemisliin. Ent kuigi roomajad on ammu kadunud, kajastub nende kunagine massiivsus elevantis ja mammutis, iseäralik kuju on aga püsima jäänud hüppavates kangurutes.

¹¹ ¶ Urantial on tekkinud vaid neliteist hõimkonda, kellest viimased on kalad, ja pärast linde ning imetajaid pole uusi klasse enam arenenud.

¹² ¶ Platsentaga imetajad tekkisid *äkki* väikesest vilkast lihasööjast, kuid suhteliselt suure ajuga roomajast — dinosaurusest. Need imetajad arenesid kiiresti ja mitmel erineval viisil. Neist ei tekkinud ainult praegu levinud teisendid, vaid ka merelised tüübid, näiteks vaalad ja hülged, samuti lendajad, näiteks nahkhiired.

¹³ Inimene arenes seega kõrgematest imetajatest, kes pärinesid põhiliselt *läänepoolselt*, iidsetesse idaläänesuunalistesse varjulistesse meredesse *istutatud* elust. Elusorganismide *idapoolne* ja *keskmise rühm*

arenesid varakult soodsalt loomse eksistentsi inimese-eelsete tasandite poole. Ent ajastute möödudes ei jõudnud idapoolsesse keskmesse istutatud elu aruka inimese-eelse staatuse rahuldava tasemeni, sest see oli kannatanud oma sugurakkude kõrgeimate tüüpide osas nii korduvaid ja korvamatuid kaotusi, et see võttis neilt igaveseks võime inimpotentsiaale taastada.

¹⁴ Et selles idapoolses rühmas oli meelega arenemisvõime kvaliteet märgatavalt madalam kui teistes rühmades, mõjutasid Elukandjad endast kõrgemate nõusolekul keskkonda nii, et need areneva elu inimese-eelset tüvikonnad oleksid veelgi enam piiratud. Väliselt oli nende madalamate loodud-olendite rühmade kadumine igati juhuslik, kuid tegelikult täiesti sihipärase tegevuse tulemus.

¹⁵ Hiljem, intellekti väljaarenemise käigus, olid inimliigi leemuritest esivanemad Põhja-Ameerikas tunduvalt kaugemale arenenud kui teistes piirkondades; seetõttu suunati nad läänepoolsest istutatud elu piirkonnast üle Beringi maasilla ja piki rannikut Edela-Aasiasse, kus nad edasi arenesid ja said kasu teatavate keskmise elurühma tüvikondade lisandumisest. Inimene arenes seega teatavatest läänepoolsetest ja keskmistest elutüvikondadest, kuid aladel, mis hõlmasid keskmisi piirkondi kuni neile lähedaste idapoolsete aladeni.

¹⁶ Selliselt arenes Urantiale istutatud elu kuni jääajani, mil ilmus inimene ise ja alustas planeedil oma sündmusriikast elu. Ja see ürginimese esmakordne ilmumine jääajal ei olnud juhuslik, see oli ette nähtud. Liustikeajajärgu katsumused ja karm kliima sobisid igati vastupidavat tüüpi inimolendi kujundamiseks, kellel oli tohutult eeldusi ellu jääda.

3. EVOLUTSIOONI EDENDAMINE

¹ Paljusid varase evolutsiooni ajal toimunud imeilike ja pealtnäha pööraseid juhtumusi on praegusa ja inimmeelele vaevalt võimalik selgitada. Kogu elava näiliselt veider areng toimus sihipärase kava järgi, kuid meil ei ole lubatud juba käivitatud elumudelite arenemisse meelevaldselt sekkuda.

² Elukandjad võivad rakendada kõikvõimalikke loodusressursse ja kasutada ära igasuguseid juhuslikke asjaolusid, mis elukatse arengulisele progressile kaasa aitavad, kuid meil pole lubatud sekkuda meelevaldselt taimede ja loomade evolutsiooni ega selle kulgu ja käiku mõjutada.

³ Teile on teatatud, et Urantia surelikud on arenenud ürgkonnast ning et see tõusev tüvikond, mille po-

entsiaali kandis vaid üks konn, pääses kord hädavaevu hävimisest. Kuid sellest ei tuleks järeldada, et inimesoo areng oleks võinud selles sõlmpunktis juhuse tõttu lõppeda. Me jälgisime ja edendasime sel hetkel vähemalt tuhandet erinevat ja üksteisest kaugel paiknevat muteeruvat elutüve, mida oleks saanud suunata inimese-eelse arengu mitmesugustesse erinevatesse algkujudesse. See konkreetne konn-esivanem oli meie kolmas valik, sest kaks eelmist elutüve olid hävinud, vaatamata kõigile meie pingutustele neid säilitada.

⁴ Isegi Andoni ja Fonta kaotamine enne nende järeltulijate sündimist oleks küll inimevolutsioonis viivituse tekitanud, kuid mitte seda takistanud. Pärast Andoni ja Fonta illumist ja enne loomariigi muteeruvate inimpotentsiaalide ammendumist arenes vähemalt seitse tuhat soodsat tüvikonda, mis oleksid võinud jõuda teatava inimtüübi arenguni. Ja paljud neist parematest tüvikondadest sulandusid hiljem laialihargneva inimliigi erinevatesse harudesse.

⁵ Arengulise inimliigi potentsiaalid olid ammenunud ammu enne Ainelise Poja ja Tütrelise, bioloogiliste ülendajate saabumist planeedile. Seda loomse elu bioloogilist seisundit näitab Elukandjatele meelevõimude mobiliseerimise kolmas faas, mis kulgeb automaatselt ja samal ajal, kui ammenduvad kogu loomse elu võimed tekitada inimese-eelsete indiviidide muteerunud potentsiaale.

⁶ Urantia inimkond peab lahendama oma sureliku arengu probleeme nende inimtüvedega, mis tal on olemas — inimese-eelsetest allikatest ei arene tulevikus enam kunagi ühtki uut rassi. Kuid see asjaolu ei välista võimalust jõuda inimarengu tunduvalt kõrgemate tasemeteni inimrassides endas ikka veel peituvate arengupotentsiaalide edendamise teel. Seda, mida meie, Elukandjad, teeme elutüvede edendamiseks ja säilitamiseks enne inimtahte illumist, peab inimene ise tegema pärast seda sündmust ja meie taandumist aktiivsest osalemisest selles arengus. Üldiselt on inimese arengu saatus tema enda kätes ning kontrollimatu looduslik valik ja juhuslik püsijäämine peavad varem või hiljem asenduma teadusliku intellektiga.

⁷ Ning arengu edendamisest kõneldes oleks kohane märkida, et kui teid määratakse kunagi kauges tulevikus Elukandjate korpusesse, on teil küllalt igasuguseid võimalusi teha ettepanekuid ning elu juhtimise ja siirdamise kavasid ja võtteid kõikvõimalikel viisidel täiustada. Olge kannatlikud! Kui teil on häid ideid, kui teie meel sünnitab hulgaliselt paremaid mõtteid mõne universumivaldkonna korraldamiseks, saate kindlasti

võimaluse neid eelolevatel ajastutel oma kaaslastele ja teistele korraldajatele esitada.

4. AVASTUSRETK URANTIAL

¹ Ärge unustage, et Urantia määrati meile elukatsete tegemise maailmaks. Me tegime sellel planeedil oma kuuekümnenda katse Nebadoni elumudeleid Satania kohandada ja võimaluse korral täiustada. Kroonikates on kirjas, et me saavutasime standardsetes elumudelites arvukalt kasulikke muudatusi. Täpsemini öeldes, me töötasime Urantial välja ja demonstreerisime rahuldavalt vähemalt kahtkümend kaheksat elu teisendamise erijoont, mida saab tulevikus kasutada kõikjal Nebadonis.

² Kuid elu sisseseadmine pole üheski maailmas katseline selles mõttes, et püütaks teha midagi, mis oleks läbiproovimata või tundmatu. Elu evolutsiooni meetod on üha arenev, diferentseeritud ja muutuv, kuid pole kunagi kontrollimatu ega ka täiesti katseline, see tähendab, juhuslik.

³ Paljud inimelu erijooned pakuvad piisavalt tõendeid selle kohta, et surelik eksistents on arukalt kavandatud, et orgaaniline areng ei ole kosmoses lihtsalt juhus. Vigastatud elusrakul on võime moodustada teatavaid keemilisi aineid, mis suudavad tema naabruses asuvaid normaalseid rakke selliselt stimuleerida, et need hakkavad kohe eritama teatavaid aineid, mis hõlbustavad haava paranemist. Samal ajal hakkavad need normaalsed ja vigastamata rakud vohama, asudes tegelikult looma uusi rakke nende rakkude asemele, mis vigastuse tõttu hävisid.

⁴ See haava paranemisel ja rakkude paljunemisel ilmnev keemiline toime ja reaktsioon näitab, et Elukandjad valisid valemi, mis hõlmab keemiliste reaktsioonide ja bioloogiliste vastukajade enam kui sadat tuhandet faasi ja omadust. Elukandjad tegid oma laborooriumides üle poole miljoni konkreetse katse, enne kui lõpuks Urantia elukatse jaoks selle valemi välja valisid.

⁵ Kui Urantia teadlased saavad neist ravivatest kemikaalidest rohkem teada, õpivad nad vigastusi tõhusamalt ravima ja omandavad kaudselt ka oskuse teatavaid tõsiseid haigusi piirata.

⁶ Pärast elu sisseseadmist Urantial on Elukandjad seda raviviisi täiustanud, sest see on sisse viidud ka ühes teises Satania maailmas, ning on seal nüüd valutum ja kontrollib paremini normaalsete naaberrakkude vohamisvõimet.

⁷ Urantia elukatses oli palju ainulaadseid jooni, kuid kaks eredaimat episoodi olid Andoni rassi ilmumine enne kuue värvilise rahva väljaarenemist ja hilisem sangikmutantide üheaegne ilmumine ühes peres. Urantia on Satania esimene maailm, kus kuus värvilist rassi on tekkinud ühes inimperes. Tavaliselt tekivad nad eristuvate tüvikondadena inimese-eelse loomse tüvikonna sõltumatutest mutatsioonidest ja ilmuvad maakerale ükshaaval ning järgemööda pikka ajavahemike järel, alates punasest inimesest kuni läbi kõigi värvuste indigoni välja.

⁸ Veel üks märgatav kõrvalekalle tavalisest korrast oli Planeedivürsti hiline saabumine. Vürst ilmub reeglina planeedile ligikaudu tahte väljakujunemise ajal; kui seda kava oleks järgitud, oleks Caligastia võinud tulla Urantiale juba Andoni ja Fonta eluajal, mitte pea-aegu viissada tuhat aastat hiljem, samaaegselt sangikrasside ilmumisega.

⁹ Tavalisse asustatud maailma oleks Planeedivürst saadetud Elukandjate taotlusel umbes Andoni ja Fonta ilmumise ajal või veidi hiljem. Et aga Urantia oli määratud elu teisendamise planeediks, oli eelnevalt kokku lepitud, et kuni Planeedivürsti saabumiseni saadetakse Elukandjatele nõuandjateks ja planeedi järelvaatajateks kaksteist Melkisedekist vaatlejat. Need Melkisedekid tulid ajal, mil Andon ja Fonta tegid otsuseid, mis võimaldasid Mõttekohandajatel nende surelikus meeles elada.

¹⁰ Elukandjate püüded täiustada Urantial Satania elumudeleid tõid paratamatult kaasa paljude pealtnäha kasutute elu üleminekuvormide tekkimise. Kuid juba tekkinud kasu on standardsete elukavandite teisendamisele Urantial piisavaks põhjenduseks.

¹¹ Kavatsesime kutsuda esile tahte varajase avaldumise Urantia evolutsioonilises elus ja see õnnestus meil. Harilikult tekib tahe värviliste rasside tekkimisest palju hiljem ning ilmub tavaliselt kõigepealt kõrgeimat tüüpi punastel inimestel. Teie planeet on Satania ainus planeet, kus inimtüüpi tahe on ilmunud värvuste-eelsel rassist.

¹² Ent me sattusime oma püüetes moodustada pärikkustegurite kombinatsioon ja ühendus, millest lõpuks tekkisid inimrassi imetajatest esivanemad, vastakuti vajadusega lubada tekkida ka sadadel ja tuhandetel muudel, suhteliselt kasututel pärikkustegurite kombinatsioonidel ja ühendustel. Paljud neist meie pingutuste pealtnäha veidratest kõrvalseadustest kindlasti hämmastavad teid, kui te planeedi mineviku kaevute, ja ma saan täiesti aru, kui mõistatuslikud

mõned neist võivad piiratud mõtteviisiga inimesele tunduda.

5. ELU ARENGURASKUSED

¹ Elukandjatel on kahju, et meie erilisi püüdlusi Urantial intellektuelu teiseks pidurdasid traagilised usust ärapööramised, mida mõjutada polnud meie võimuses: Caligastia reetlikkus ja Aadama üleastumine.

² Ent kogu selle bioloogilise avastusretke suurim pettumus tulenes teatava ürgse floora nii suures ulatuses ja ootamatust tagasipöördumisest parasiitbakterite klorofüllieelsetele tasemetele. See sündmus taimse elu arengus põhjustas kõrgematel imetajatel, eriti nõrgematel inimliikidel, palju ahastusttekitavaid haigusi. Sellesse kimbatusse sattudes alahindasime me mõnevõrra olukorra raskust, teades, et hilisem Aadama eluplasma lisamine tugevdab uue segarassi vastupanuvõimet sedavõrd, et see muutub kõigi taimset tüüpi organismide tekitatud haiguste suhtes peaaegu immuunseks. Ent meie lootused olid määratud Aadama õnnetu üleastumise tõttu nurjuma.

³ Universumite universumit, sealhulgas väikest maailma nimega Urantia, ei juhita ainuüksi meie meelega ega mugavuseks, ammugi mitte meie soovide täitmiseks või uudishimu rahuldamiseks. Universumi juhtimisega tegelevad targad ja kõikvõimsad olendid teavad kahtlemata täpselt, mida nad teevad. Ning Elukandjatel ja surelikul meel on sobilik vaid kannatlikult oodata ning aidata kõigest südamest kaasa tarkuse ja väe valitsemisele ning progressile.

⁴ Katsumused saavad muidugi ka hüvitatud, selle näiteks oli Miikaeli annetamine Urantial. Kuid vaatamata kõigile sellistele kaalutlustele, väljendavad selle planeedi hilisemad taevased juhendajad täiesti kindlat veendumust, et inimsoo areng jõuab lõpuks võidule ning meie esialgsed kavad ja elumudelid osutuvad õigeks.

6. ELU ARENDAMISE MEETODID

¹ Liikuva objekti asukohta ja kiirust on üheaegselt võimatu täpselt määrata: igasugune püüde kumbagi neist mõõta muudab paratamatult teist. Samasugune paradoks tekib surelikul inimesel, kui ta asub protoplasmat keemiliselt analüüsima. Keemik võib välja selgitada *surnud* protoplasma keemilise koostise, kuid ei suuda eristada *elusa* protoplasma füüsilist ülesehitust ega dünaamilist tegevust. Teadlane jõuab elusaladustele üha lähemale, kuid ei lahenda neid ikkagi kunagi

just sel põhjusel, et peab protoplasma analüüsiks selle kõigepealt tapma. Surnud protoplasma kaalub sama palju kui elav protoplasma, kuid ei ole sama.

² ¶ Elusüksustele ja -olenditele on antud algselt kohanemisvõime. Igas *elavas* taime- või loomarakus, igas *elavas* organismis — nii ainelises kui ka vaimses — on täitmatu iha kohaneda üha täiuslikumalt oma keskkonnaga, kohandada organismi ja elada oma elu üha täiuslikumalt. Need kõigi elusüksuste lakkamatud pingutused tõendavad neile sisemiselt omast täiusejannu.

³ Kõige tähtsam samm taimede evolutsioonis oli klorofüllü sünteesimise võime väljaarenemine, teine suur edasimineku oli spoori arenemine keerulisemaks seemneks. Spoor on väga tõhus paljunemisevahend, kuid tal puuduvad seemnele omased mitmekesisuse ja -külgsuse potentsiaalid.

⁴ Üks kõige kasulikumaid ja keerulisemaid episoode kõrgemat tüüpi loomade evolutsioonis oli see, kui ringlevates vererakkudes sisalduv raud omandas võime täita kahekordset ülesannet hapnikukandjana ja süsinikdioksiidi eemaldajana. See punase verelible omadus näitab, kuidas arengulised organismid suudavad kohandada oma funktsioone varieeruvate või muutuvate keskkonnatingimustega. Kõrgemat loomad, kaasa arvatud inimene, varustavad kudesid hapnikuga punastes verelibledes sisalduva raua abil, mis kannab hapnikku elusrakkudeni ja eemaldab sama tõhusalt süsinikdioksiidi. Kuid teisi metalle saab panna täitma sama otstarvet. Seepia kasutab selleks vaske ja meritupp vanaadiumi.

⁵ Nende bioloogiliste kohastumiste jätkumist illustreerib hammaste arenemine Urantia kõrgematel imetajatel. Nende arv jõudis inimese kaugele esivanematel kolmekümne kuueni, mil algas kohanev vähenemine kolmekümne kaheni aquaegkonna inimesel ja tema lähedastel sugulastel. Nüüd liigub inimlik aeglaselt kahekümne kaheksa hamba suunas. Sellel planeedil toimub ikka veel aktiivne ja kohanev evolutsiooni protsess.

⁶ Kuid paljud elusorganismide näiliselt mõistatuslikud kohastumised on puhtkeemilised, täiesti füüsilised. Igal hetkel võib iga inimolendi vereringes toimuda tosina sisesekretsiooninäärme eritatavate hormoonide vahel üle 15 000 000 keemilise reaktsiooni.

⁷ ¶ Taimse elu madalamad vormid reageerivad tundlikult füüsilisele, keemilisele ja elektrilisele keskkonnale. Kuid elu astmestikul kõrgemale tõustes hakkab toimima järjest enam seitsme meeleadavaimu

meelehoolekanne ning meel saab üha kohanemisvõimelisemaks, loovamaks, kooskõlastavamaks ja domineerivamaks. Loomade võimes end õhu, vee ja maaga kohandada ei ole midagi üleloomulikku, see on vaid füüsilisest ületav kohanemisvõime.

⁸ Inimolendi areng varajaste merede ürgsest protoplasmast ei ole aga seletatav ainult füüsika ja keemia abil. Õppimisvõime, mälu ja diferentseeritud reageerimisvõime keskkonnale on meelele annetatud. Füüsikaseadused õpetamisele ei reageeri: need on muudetamatud ja muutumatud. Haridus ei mõjuta keemilisi reaktsioone: need on ühesugused ja vankumatud. Välja arvatud Määratlematu Absoluudi kohalolek, on elektrilised ja keemilised reaktsioonid prognoositavad. Ent meel saab kasutada oma kogemusi, õppida käitumistavadeest, millega reageeritakse korduvatele stiimulitele.

⁹ Intellektielsed organismid reageerivad keskkonnastiimulitele, kuid meelehoolekandele reageerivad organismid võivad ise keskkonda kohandada ja mõjutada.

¹⁰ Füüsilisel ajul ja sellega seotud närvisüsteemil on loomuomane võime reageerida meelehoolekandele, nii nagu isiksuse areneval meelel on olemas teatav sisemiselt omane võime vaimu vastu võtta ning seetõttu ka vaimse edenemise ja saavutuste potentsiaalid. Intellektuaalne, sotsiaalne, moraalne ja vaimne evolutsioon sõltuvad seitsme meeleabivaimu ja nende füüsilist taset ületavate kaaslaste meelehoolekandest.

7. ARENEVA MEELE TASANDID

¹ Seitse meeleabivaimu kannavad mitmekülgsest hoolt kohaliku universumi madalamate intellektioidide meele eest. Selle meeleklassi eest hoolitsetakse kohaliku universumi keskusest või mõnest sellega seotud maailmast, kuid madalama meele tegevuse suunda mõjutatakse ka süsteemi keskusmaailmast.

² Arenevas maailmas sõltub nende seitsme meeleabivaimu tööst palju, väga palju. Ent nad on meelehoolekandjad, kes ei tegele füüsilise arenguga, mis on Elukandjate tegevusvaldkond. Abivaimude vaimuannete täiusliku integreerituse tõttu Elukandjate toimimises avalduva ja neile sisemiselt omase tegevuse ettenähtud ning loomuliku korruga suudab suurelik meelenähtustes eristada vaid looduse kätt ja loomulike protsesside tulemusi, kuigi vahel satute kimbatasusse, kui püüate selgitada kõike meele loomulike reaktsioonidega seonduvat vaid ainega seotult. Ja kui Urantia toimiks rohkem esialgsete kavade kohaselt, ärataksid meelenähtused teie tähelepanu veelgi vähem.

³ Seitse meeleabivaimu on pigem ringlused kui olemissvormid ning tavalistes maailmades on nad lülitatud ringlusesse koos teiste abistamistegevustega kogu kohaliku universumi ulatuses. Elukatsete planeetidel on nad aga suhteliselt eraldatud. Urantial oli alamaal abivaimudel siinsete elumudelite ainulaadsuse tõttu palju raskem arenevate organismidega kontakteeruda kui standardsemat tüüpi annetatud elu puhul.

⁴ Keskmises arenevas maailmas on seitse meeleabivaimu ka loomse arengu järjestikuste etappidega palju sünkroonsemad kui Urantial. Kui üks erand välja arvata, oli abivaimudel Urantia organismide arenevate meeltega raskem kontakteeruda kui kunagi varem oma tegevuse jooksul Neadoni universumis. Selles maailmas kujunes välja palju piirnähtuste vorme — segadust tekitavaid kombinatsioone organismide mehaanilis-mitteõpetatavat ja mittemehaanilis-õpetatavat tüüpi reageeringutest.

⁵ Seitse meeleabivaimu ei kontakteeru organismidega, kelle reageeringud keskkonnale kuuluvad puhtmehaanilisse klassi. Need elusorganismide intellektielsed reageeringud jäävad ainuüksi võimsuskeskuste, füüsiliste juhtide ja nende kaaslaste energiavaldkondadesse.

⁶ Oma kogemustest *õppimise* potentsiaalse võime omandamine tähistab abivaimude tegevuse algust ja nad tegutsevad kõikjal alates algeliste ja nähtamatute eksisteerimisvormide kõige madalamat tüüpi meelest kuni inimolendite arengulise astmestiku kõrgeimate tüüpideni. Neist lähtuvad ja saavad oma algkuju meele üsnagi salapärase käitumine ning puudulikult mõistetavad kiired reaktsioonid ainelisele keskkonnale. Need ustavad ja alati usaldusväärsed mõjud tegelevad ettevalmistava hoolekandega juba ammu enne seda, kui loomne meel jõuab vaimu vastuvõtmise inimlike tasemeteni.

⁷ Abivaimud tegutsevad ainuliselt kogemisvõimelise meele evolutsioonis kuni selle kuuenda faasini, palveldamisvaimuni. Sellel tasemel hakkavad hoolekanded paratamatult kattuma — kõrgem sirutub allapoole, et kooskõlastada madalamaga enne järgmisele, kõrgemale arengutasemele jõudmist. Ja seitsmenda ning viimase abivaimu, tarkusevaimu tegevusega kaasneb veel üks meelehoolekanne. Indiviid ei taju vaimumaailma hoolekande käigus vaimude koostöös kunagi järske üleminekuid, need muutused on alati järkjärgulised ja teisi arvestavad.

⁸ Füüsilised (elektrokeemilised) ja mõistuslikud reageeringud keskkonnastiimulitele peavad olema

alati eristatud ning neid kõiki tuleb omakorda lugeda vaimsetest tegevustest eraldiseisvateks nähtusteks. Füüsilise, meele- ja vaimugravitatsiooni valdkonnad on kosmilise reaalsuse selgelt eristatavad alad, kuigi tihedalt omavahel seotud.

8. EVOLUTSIOON AJAS JA RUUMIS

¹ Aeg ja ruum on lahutamatu seotud: nad on loomomlaselt omavahel ühenduses. Teatavates ruumitingimustes on ajalised viivitused paratamatud.

² Kui teis tekitab hämmeldust asjaolu, et elu arengu evolutsiooniliste muudatuste läbiviimisele kulub nii palju aega, siis ma ütleksin, et me ei saa eluprotsesside kulgu muuta kiiremaks, kui planeedi füüsilised muutused võimaldavad. Peame ootama, kuni planeet loomulikult, füüsiliselt välja areneb; geoloogiline evolutsioon ei allu üldse meie kontrollile. Kui füüsilised tingimused võimaldaksid, võiksime korraldada elu evolutsiooni lõpulejõudmise tunduvalt vähema ajaga kui miljon aastat. Ent me kõik allume Paradiisi Ülimate Valitsejate jurisdiktsioonile ja Paradiisis aega ei eksisteeri.

³ Isiku mõõdupuu aja mõõtmiseks on tema eluiga. Kõik loodud-olendid sõltuvad seega ajast ning näevad seetõttu evolutsiooni pikaleveninud protsessina. Neile meie seast, kelle eluiga ei ole ajaliku eksistentsiga piiratud, areng nii pikaldase toiminguna ei näi. Paradiisis, kus aega ei ole, on see kõik Lõpmatuse meeles ja Igaviku tegudes *olemas*.

⁴ Nagu evolutsiooni areng sõltub füüsiliste tingimuste aeglasest arengust, mis seda tagasi hoiab, nii sõltub vaimne progress mõistuslikust avarumisest ning seda pidurdab kindlasti intellektuaalne mahajäämus. Ent see ei tähenda, nagu sõltuks vaimne evolutsioon haridusest, kultuurist või tarkusest. Hing võib areneda, olenemata vaimsest kultuurist, ent mitte siis, kui puudub vaimne võimekus ja soov ellu jääda ning üha täiustuda — täita taevase Isa taht. Kuigi ellujäämine ei tarvitse sõltuda teadmiste ja tarkuse omamisest, sõltub areng sellest täiesti kindlasti.

⁵ ¶ Kosmilistes arengulaboratooriumides valitseb meel alati ainet ja vaim on alati meelega kooskõlas. Kui neil erinevatel annetustel ei õnnestu iga kord sünkroniseeruda ja koordineeruda, tekib ajalisi viivitusi, ent kui isik tunneb tõeliselt Jumalat ja soovib teda leida ning temasarnaseks saada, on ellujäämine vaatamata ajalistele takistustele kindlustatud. Füüsiline seisund võib meelt pidurdada ja meele pahelisus võib vaimsete saavutusteni jõudmises viivitusi põhjustada, kuid kogu hingest tulevat tahtlikku valikut ei saa ükski neist takistada.

⁶ Kui füüsilised tingimused on küpsed, võivad tekkida *äkki* meele arengud; kui meele seisund on soodus, võivad tekkida *äkki* vaimsed muundumised; kui vaimsed väärtused õigesti ära tuntakse, saavad kosmilised tähendused mõistetavaks ja isiksus vabaneb üha enam aja köidikutest ning pääseb ruumi piirangutest.

⁷ [Esitanud Urantial asuv Neadoni Elukandja.]